

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

THE ARABIC PORTION OF THE CAIRO GENIZAH AT CAMBRIDGE.

(Fourth Article.)

FURTHER SAADYÄH FRAGMENTS.

XI.

Four leaves, 14×9 cm., 2 cols.

This fragment contains the copy of a letter written on the instigation (or by dictation) of Saadyāh. It is addressed to three Rabbis, viz. Shelāmā, Ezra, and Ali, at Miṣr (probably Fosṭāṭ). Several names which were written at the end are erased. As can be seen from the eulogistic formula in the superscription, the copy was made after Saadyāh's death.

The letter seems to be the answer to an inquiry sent by the above-named persons to Saadyāh and a certain Abul Fadhl. Now this name is only mentioned once, at the beginning, and is subsequently replaced by the title Rās al-Gālūth. It is therefore probable that Abul Fadhl was but the Arabic name of the Exilarch David b. Sakkai. The subject of the controversy is not stated in distinct terms. It must, however, have had reference to the quarrel with Ben Meir. The name of the latter is, indeed, not expressly mentioned, but he is unmistakably alluded to in the uncomplimentary term בן מחשיך. This shows that the letter belongs to the later stage of the quarrel, which received an acrimonious character through the abusive language

¹ See Poznański's article in J.Q.R., IX, p. 152 sqq.

² See Schechter, "Geniza Specimens," J. Q. R., XIV, p. 47.

employed in Ben Meir's reply 1 to Saadyāh's warnings against his calculations.

The difficulty created by the absence of any direct allusion to the question of dispute is enhanced by the rather mutilated condition of the text. There are various cases of vulgar and even faulty spelling, and general carelessness. Several passages are in Hebrew. The following is an attempt at

TRANSLATION.

From the writing of the Gāon of Fayyum. Peace abundant, (divine) mercy and grace, and the garment of peace², and understanding your kinswoman³, and a good name and ... shall be unto My letter... on Friday. O thou whose welfare I desire, well-beloved, ... I did not acknowledge a letter from you for some time (?), but I trust in God, and am firmly convinced, that you are well in every respect, especially since your letter reached the Head of the Academy (may God strengthen him), and Abul Fadhl (may God support him). You did not send the letter to me as a private communication (?), but because you are ashamed of what the people of the town did whilst you were with them. By the Almighty, it is my business that the matter takes its course, but I say again that it is perhaps (as you say). I hope, however, that it will be proved that you acted as you did in a moment of perplexity. Though the people were excited at the sight of the new moon, you did not find either . . . or ..., except in what you did.

You mention in your letters, which I have read, that you imagine that everybody in Irāq has acted in a like manner. Perhaps so, as far as you are concerned, but I am certain about the matter. Had it been manifest in your eyes that the people of Irāq did not do so, you had not made that mistake in such an important matter, and in so great a... the like of which has never been heard. Every one who hears of it will wonder. I am ashamed to speak about it. Every one who comes to me to greet me asks my opinion of this affair in Misr. I cannot give any satisfactory answer, but I must write to you as soon as I have become aware of the matter, that it should be considered, that you take

¹ Published by Harkavy in *Studien und Mittheilungen*, V, pp. 213-20. See also p. 220, line 4 from the bottom, the words דב המשך בא ובחשך בא ובחשך בא ובחשך בא ובחשך בא המשרים, which confirm Harkavy's suggestion that the fragment in question belongs to Saadyāh's ס' המושרים.

² Isa. lxi. 3.

³ Prov. vii. 4.

counsel and make good what you have mismanaged. I wait, however, until the Head of the Academy (may God strengthen him) has written a reproof and warning in this letter to the community, and dispatched it in two copies. You find in it something to stand by. I can therefore be brief in mentioning its long explanation. [I also wait] till the Exilarch (may God strengthen him) sends a memorandum and a scroll for future generations with regard to what Ben Mahshikh 1 did, when he contrived four chapters 2 over and above ... measure. I have sent these four copies of the two letters of the President of the Academy and the two copies of the letter of the Exilarch again to you, and I hope that you will receive them and make proper use of them, so God will it. O my brethren, act in this matter on my behalf and on behalf of all the Sages who are in the two Academies. If a person leads away a community to the town to join it ['s reprehensible conduct], we want your solicitude [for our cause]. For I know that God has endowed you with intelligence, insight, sagacity, and shrewdness. I do not say this in order to praise you, but in order to awaken and admonish you. Fear the God of Israel, guard your souls, be pure, and assist others to be so. not, contrary to this, objects of our sorrow, but of pleasure. You should relieve us from this grief and give up that practice. It is known to us that there are people of good sense left in the town, who fear the Merciful and endeavour to be righteous. Be energetic in this matter day and night, morning and evening, because it is more important than trade and daily bread and every urgent business.

A copy of the letter of the President of the Academy shall always be with you and before your eyes; you shall read it continually. Every word of it is of fundamental importance. Learn it by heart; let one teach it the other and copy it for him, so that each of you shall read.... I have written in it, to the other, until you are all of one mind. May your efforts be fortified and your words united.

Know that we did not lose sight of what is incumbent on us, but everything depends on you, like a chain, as it were, hung round your necks. God expects this of you, and will call you to account for it. Be therefore no longer wayward as you have been—enough of disgrace³. I hope that you will but seek for a cause, till you are able to speak (?). Of causes there are many. Show zeal for heaven, since this is the time for zeal. Stand in the breach, because it is a time of dissoluteness. Trust in God, and he will help you. Let me

¹ Stands for בן מאיר (and in connexion with Job xxxviii. 2).

² See J. Q. R., XIV, pp. 52 and 453.

³ Ps. exxiii. 3.

know in your letter what you intend to do in this affair, both in your welfare and in your needs, so God will it. Peace upon you for ever.

To the Rabbi Shelāmā, the great Rabbi Ezrā, and the Rabbi Ali, may our Rock support and uphold them.

XII.

Vellum, 15×15 cm.

The following fragment gives the beginning of a treatise on Exod. ch. xii. The writing is unfortunately so faded that the text looks very mutilated, much of it being quite illegible. From what remains we can, however, gather that the object of discussion was the festive calendar.

As regards the authorship of the treatise, the front page not only ascribes it to Saadyāh, but the translation of verse 1, as far as it is preserved, tallies with the words of his translation of the Pentateuch. There cannot therefore be any doubt that we have here the remnant of a genuine work by Saadyāh. Material and appearance of the fragment justify us in giving it a very remote date. From the formula, "May his soul rest in Paradise," attached to the author's name in the superscription, we may infer that the copy was made not long after the author's death, and hardly later than the eleventh century.

Now although we lament the loss of nearly the whole treatise itself, the fragment has a short notice in Hebrew and Aramaic on the front page, which is a precious little document. Its interest is even augmented by the circumstance that two words bear superlinear vocalization of real Babylonian origin. The notice is also of some historical value, as it mentions two places, east of the Tigris, which harboured Jewish communities. With regard to one, Urmiah, we have only lately been informed that it is even now inhabited by Jews who speak an Aramaic dialect ¹. The last-mentioned fact coincides with a remark

¹ See A. J. Maclean, Grammar of the Dialects of Vernacular Syriac, 1895; the same, A Dictionary of the Dialects of Vernacular Syriac, Oxford, 1901.

in the little document, and shows that they have preserved their dialect for many centuries. It runs thus in

TRANSLATION.

Treatise on "this month" [taken] from the treatise of Saadyāh b. Josef of Fayyūm, may his soul rest in Paradise.

Holy unto the Lord... Community of Urmiah. This book is holy unto the Lord. It was given to me as a present by R. Baruch Israel, who lives in Merāgha. He took it from the district of Urmiah, for there remained in this place no people who could read it, not even one word in the Arabic language. The person who bequeathed it did so with the condition that people should peruse it and learn from it the arrangement of the holy days and new moons according to the regulations laid down by the Sages, &c. Since ', however, no one remained who could read it, this condition fell into abeyance. Its holy character did not, however, cease, because it is holy unto the Lord, be his remembrance extolled and praised. Selāh, for ever, Amen, Amen.

And I wrote it, Efraim b. Azaryāhu, the mean disciple. Peace.

XIII.

One leaf, 17×13 cm., 16 lines.

The verso of this small fragment contains the introductory lines of a treatise by Saadyāh on "Testimonies and Agreements." As appears from the opening words, it formed the first in a series of his writings on civil law. The work has hitherto been regarded as completely lost, and has only been known under its title אלומאיץ (Hebrew השטרות) 2.

This small remnant can, of course, only give a very inadequate idea of the work in question. Yet they are not without an interesting feature. This is the definition of "Truth" given in them, a definition which invites comparison with that laid down by Saadyāh's contemporary, the Philosopher Isaac al-Isrāli³ as follows: Truth is that [conception]

¹ The next eight words are in Aramaic.

² See Steinschneider, Cat. Bodl., col. 2161, and Arab. Literatur der Juden, p. 49.

³ See J. Q. R., XV, p. 691, and Steinschneider, Jubelschrift, Hebrew section, p. 139, l. 15 sqq.

which is identical with the thing [conceived]. Those who dispute this [definition] say: Truth is a statement which is confirmed by proof either in an abstract or a concrete manner. Says Isaac: This definition only explains the qualitative side of truth, but not its nature. If one asks: "What is truth?" the answer would be: "It is identical with the thing itself." If, however, the question is: "How is this?" the answer would be: "Because it is a statement which proof confirms either in an abstract or a concrete manner."

I now affix the TRANSLATION of our fragment:-

Treatise on Testimony and Agreements as composed by R. Saadyāh Gāōn (blessed be his memory).

He says: The whole of this is one of the chapters on jurisprudence which I am prepared 1 to discuss on. I have, however, decided to take this chapter first, because I realized the urgent want of it on the part of the people, as well as its great usefulness. In the beginning I say: Praised be God, the God of Israel, who is Truth manifest, who makes Truth the noblest object of knowledge.

Now Truth is that which finds its place in intellects which are immune of all damage, and clear in the souls which think by their means. This definition and its application are rife among scholars [in accordance to what] the Holy Writ says: They are all plain to him that understandeth, and right to them that find knowledge.

XI.

T-S. 6 Ja. 1.

Fol. 1 verso

אלבלר ואנתם מעהם ובאלעזיז עליי אן ינרי דאך עלי מא נרי ולכני ארגע פי הדא אלי אן אקול לעלה בל ארנו אן יכון. אנכם אנמא פעלתם דלר חין תחירתם Fol. 1 recto

מן כמ גאון פיומי זכ לב
שלום רב וחמלה וחנינה
ומעמה תהלה ומודע לבינה
ושם טוב ועוז ותעצומות
תהין לכם כתאבי יום אלגמעה
יא מן..בת² ען סלאמה וברוך המוב

ינדיר perhaps in the sense of partic. viii.

² Prob. רנבת

ואן האנָת אלעאמה ענד
רויא אלהלאל פלם תנְדו
מחיצא ולא מסאנא אלא
מא פעלתמוה ויקוי מא
אקרבה פיה איצא מד דכרתם
פי כתבכם אלתי קראתהא
אנכם תוהמתם אן נָמיע מן
באלעראק כדי עמלו
ולעלכם בל הו ענדי יקין
לו צח ענדכם או ההל

Fol. 2 verso

נסכתין ופיה מא תקפו עליה אכתצר דון דכרה וטול (שר) שרחה וחתי כתב איצא ראם אלגלות אעזה אללה ספר זכרון ומגלה לדורות פימא צנע בן מחשיך מן בדעה ? שערים בזיאדה אמרת עלי כל מקדאר וקד אנפרת הדה אלד נסך כתאבי ראס אלמתיבה ונסכתי כתאב ראס אלגלות איצא אליכם וארגו או יצל אלגמיע אליכם ותנתפעו בה או שא אללה פאללה אללה יא אכותי נובו עני וען גמיע אלחכמים אלדיו פי אלמתיבתיו פי הרא אלאמר פאנה לו שכץ

Fol. 3 verso

וליל צבאח ומסא והו אלמקדם עלי אלתנארה ואלמעאש וכל מהם, וינבגי אן תכון נסכה לם אקר לכם כתאבא מד(1) זמאן ואנא ואחק באלה מע עלם ווקוף עלי אנכם פי עאפיה וסלאמה וסימא אד וצל כתאבכם אלי ראם אלמתיבה אעזה אללה ואלי אבי אלפצל אידה אללה אנכם לם תדעו אלכתאב אליי כאצה אלא חיאא מכם ממא פעלה אהל

Fol. 2 recto

אלאראק (sic) לים כדא עמלו לם תכונו ממן אלטא אלי הדא אלאמר אלטמים ואלבליה אלכבירה אלתי לם יסמע מחלהא וכל מן יסמעהא יתעגב וקד (וקד) צרת אסתחי אן אחדת בהא וכל מן ידבל אלי ליסלם עליי יקול אי שי ענדך ען כבר מצר פאגיבה במא לים פיה מקנע וקד כאן ינב אן אכתב אליכם מו אול מא סמעת בהדא אלכבר אן תתלא פיה ותחכמו ותצלחו מא אפסדתם לכני צברת חתי כתב ראם אלמתיבה אטדה אללה פי הדא כתאב תוכחה ואזהרה אלי אלגמאעה ואנפדה

Fol. 3 recto

מכא נִמאעה אלי אלבלד ליצלונה לכנא מחתנִין אלי ענאיתכם לאני אעלם מא קד גרסה אללה כתאב ראס אלמתיכה אעזה
אללה בין ידיכם חדא עיונכם
תקרונהא פי כל וקת פאן כל
כלמה מן כלאמה אצל מן
אלאצול תתחפטו בהא ויעלמהא
בעץ לבעץ וינסכהא בעץ
לבעץ וינָב אן יקרא כל ואחד
מנכם מי (?) פי כתבת בה אלי
אלאבר חתי תנתמע אלמעאני
כלהא ותותלף ויקוי אלעזם
ותתפק אלכלמה ואעלמ ...
נחן קד ברננא ממא ינָב עלינא
ואלאמר מעלק בכם

פיכם מן אלעקל ואלמערפה ואלפטנה

ונודה אלחילה ולים אקול הרא

מדחה לכם בל אקולה תיקט

ותנביה כאפו אלהי ישראל

ואתקוה וחוסו על נפסכם

וכונו מן הזוכין ומזכין את הרבים

ולא תכונו בכלאף דלך אלרה

מא יגמני בכם בל יסרני פינָב

אן תכשפו ענא הדא אלגמאמה

ותזילו הדא אלעאר ויועלם אן

קד בקי פי אלבלד אנסן לה מעני

יתקו אלרחמן ויחסן כיף יצלח

לא תגפלו ען הדא אלאמר נהאר

Fol. 4 recto

מקלודה והו פי אענאקכם
ואלרחמן יטלבה מנכם ויטאלבכם
בה אללה לא תכנלונא אכתר
מטא קד פעלתם רב שבענו בוו
ואנא ארנו אן תכונו אנטא תטלבו
סבב חתי ימכנכם אלכלאם
והודא אסבאב כתירה התקנאו
לשמים פאן הדא הו וקת אלקנאה
ועמדו בפרץ כי עת פרצה היא
ותוכלו עלי אלרחמן פאנה יעינכם
וערפוני מא תפעלוה פי דלך
פי כתאבכם בסלאמתכם
וחואינתכם אן שא אללה ושלומכס
לטד

לכבוד רבנא שלמא ורבנא
... דרבנא עזרא יעזרם יצורנו
... ורבנא עלי ויתמכם

¹ Other names scratched out.

XII.

T-S. 8. 237.

recto

אלכלאם פי החדש הזה מן קול סעדיה בן יוסף פיומי תנוח נפשו בגן עדן קדש לייי []כנסת ארמיה זה הספר לְדֹש ל... נתנו לי במתנה ר' ברוך ישראל החי במדינת מראנה. והוא ללְחוֹ ממדינת אֹרֹמֹיה כי לא נשאר שם קהל שיודעים לקרות בו ואפלו מלה אחת בלשון הגרי[ת] ואשר הקדישו בזה התנאי הקדישו וכתב עליו להיות קוראים בו ולומדים ממנו דברי המועדים וראשי חדשים כתיקון חכמים וג' וכד לא אשתאר תמן אנש דידע למקרי ביה בטל התנאי ה[זה] אבל לא בטלה קדושתו שהוא קדש ל... יתעלה זכרו ויתברך סלה לעד אמן ואמן

וכתבתי אני אפרים בן עזריהו צעיר תלמיד.. שלום

verso

ויאמר ... וקאל אללה למוסי והרוז פי בלד בסם אלהי מצר [קאילא הרא אלשהר הו] אול אלשהור יכון לכם אולא לשהור [אלסנה] הרא אכר וחי אליהמא פי מצר.... כדי עי קרב אלשי ותגיירה יעיד דכרה כמא קאל פי שאול לו אך המלוכה וכמא . . . , קאל ירמיהו ואל ירמיהו היה דבר . . . עצו . . . והו רויד לציקלג ר מא קאל פי דויד ואלה הבאים אל דויד לציקלג אכיר מא כאן עוד עצור מפני שאול בן קיש ודאך כאן אכיר אלמדה בעד קאל אללה החדש הזה להח...נאז ללקדמא אן יקולון אן תשרי אול אלסנה ... פנקול אן דלך דלך ... לא ... יצאר אלכיתאב בל יואפיקה לאנה אנמא כאו יצירון לו קאלו אן ניסאן לים הו ראס אלסנה עלי נָהה מן אלנָהאת ואמא קאלו אנה ראש השנה למלכים ולרגלים פקד חיו אלנץ ואלמנצוץ פיה ... ש... בעינה ונאו אן תכון ההונא שהור כתירא יקאל לכל ואחד אנהא ראש השנה לשי פהרא ... פקד אכֹתץ ניסן באנה ראס סֹנה ותאריך למלוך ישראל כמא קאל ויהי בשמונים שנה וארבע [מאות] שנה ליציאת (sic) בני ישראל מארץ מצרים בשנה הרביעית בחרש על ואמא תשרי פהוא ראס אלסנה בתאריל אלעאלם ודלד יוכד כברא כמא קאלו אלרבוניו אלה ת ך אסמה געל שנת השמטה ביאנא עלי

ARABIC PORTION OF CAIRO GENIZAH AT CAMBRIDGE 299

XIII.

T-S. 8 Fa. 1.

verso

בשמ רחמ

כתאב אלשהאדה ואלותאיק ממא אלפה ר' סעדיה נאון זל קאל נאמעה הדא גו מן אגזא אלפקה אלדי אנא עדיד לתאליפה לכני ראית אן אסבק בהדא אלנזו למא שאהדת מן שדה חאנה אלאמה אליה ועלמת עמים מא (ינת) תנתפע בה ואקול פי פאתחתה תבארך אללה אלה אסראיל אלחק אלבין נאעל אלחק אשרף אלמעלומאת אמא בעד פאן אלחק הו מא קאם פי אלעקול אלסלימה מ[ו] אלאפאת וצח ענד אלנפוס אלמדברה בהא והדא אלחד מע אסתפאצתה פימא בין אלעלמא קאל אלכת' ענה כלם נכחים למבין וישרים למוצא. דעת

HARTWIG HIRSCHFELD.